

Один чоловік мав осла, який багато років покійно возив йому лантухи до млина. Та під старість сили покинули осла, і він став нездатний до роботи. Тоді господар почав думати, як би здихатися його, щоб не годувати. Зрозумів осел, що лихим вітром віє, втік від господаря та й подався до Бремена. Там думав він стати вуличним музикою. От пройшов він трохи і бачить – лежить при дорозі пес-гончак, висолопив язика і на силу дихає, наче після важкої гонитви.

– Агов, Хапку, чого ти так важко сопеш? – запитав осел.

– Ох, – відповів пес, – старий я став, що не день, то більш занепадаю на силі, на полювання ходити вже не можу, от мій хазяїн і надумав мене вбити. А я втік од нього. Але як же мені тепер на хліб собі заробити?

– Знаєш що, – сказав осел, – я йду ось до Бремена, хочу там стати музикою. Гайда зі мною, то й ти влаштуєшся музикантом. Я гратиму на лютні, а ти битимеш у барабан.

Пес радісно погодився, і вони пішли далі разом. Недовго вони йшли, коли дивляться – сидить при дорозі кіт, і такий сумний, наче три дні не їв нічого.

– Ось і кіт-воркіт! – гукнув осел. – Гей, старий воркоте, чого скривився, наче середа на п'ятницю?

– А чого ж мені веселому бути? – відповів кіт. – Постарів я, зуби затупились, уже радніший би на лежанці погрітися, ніж ганятися за мишами, – от хазяйка, бач, і надумала мене втопити. Я ледве втік од неї. І що тепер мені робити? От коли б хто дав добру раду.

– Гайда з нами в Бремен, ти ж мастак давати нічні концерти, от і станеш вуличним музикантом.

Котові це сподобалося, і вони пішли далі втриьох. Ось ідуть троє втікачів повз одну оселю, а там на воротях сидить півень і кукурікає, аж луна розлягається.

– Чого розкукурікався, наче тебе ріжуть? – запитав осел. – Що там таке сталося в тебе?

– Та це я кукурікаю на гарну годину, – відказав півень, – бо завтра неділя, завітають гості, і наша господиня звеліла куховарці відрубати мені ввечері голову, а завтра зварити суп, гостей частувати. От я і горлаю, поки ще можу.

– Слухай, гребенястий, – мовив осел, – ходімо з нами в Бремен. Все-таки краще, ніж отут прийняти смерть. Голос у тебе гарний, а як підеш із нами, то ми разом утнемо такої музики, що буде любо слухати.

Півневі сподобалася рада, і вони вже учотирьох рушили далі.

Але Бремен був далеко, за один день не дійти. Надвечір вони добулися до великого лісу і вирішили там переночувати. Осел і пес лягли під великим деревом, кіт заліз на гілля, а півень вилетів на самий вершечок, бо там почував себе найбезпечніше.

Але перш ніж заснути, він пильно озирнувся на всі чотири боки, і йому видалося, ніби вдалині блимає світельце. Він гукнув до своїх товаришів, мовляв, десь тут недалеко є оселя, коли видно світло.

– То чого ж ми тут сидимо? – сказав осел. – Ходімо туди, бо притулок під деревом зовсім нікудишній.

Пес додав, що на вечерю не завадило б кілька маслаків та трохи м'яса на них, і друзі вирушили в дорогу, туди, де блимало світло. Що ближче вони підходили, то все яснішало, більшало те світло, аж нарешті опинилися біля розбійницького дому – це тут так яскраво світилося.

Осел, як найбільший серед них, підійшов до вікна і заглянув у дім.

– Ну, сірий, що ж там видно? – запитав півень.

– Ого, що я бачу! – відповів осел. – Стіл накритий білою скатертиною, на столі предобрі наїдки й напої, а навколо сидять розбійники і п'ють-їдять собі.

– От би й нам так! – сказав півень.

– Добре було б, що й казати! – погодився осел.

І почали вони радитись, як їм звідтіля розбійників прогнати. Думали, думали і нарешті придумали: осел передніми ногами стане на підвіконня, пес вискочить на осла, кіт – на пса, а півень злетить котові на голову. Постававши так, вони в один голос завели свою музику: осел ревів, пес гавкав, кіт нявчав, півень кукурікав. Потім усі як гукнуть крізь вікно в кімнату, аж шибки забряжчали.

Від цього ґвалту перелякані розбійники посхоплювалися з-за столу, бо думали, що то якась мара, і, до краю перелякані, дременули в ліс.

А наше товариство посідало собі за стіл і почало напихатися так, ніби хотіло наїстись на цілий місяць.

Коли ті четверо музикантів наїлись, то погасили світло і полягали спати, кому де зручніше. Осел ліг на купі гною, пес – за дверима, кіт – на припічку біля теплого попелу, а півень – на сідалі. А що в дорозі всі добре натомилися, то скоро міцно поснули.

Десь після півночі розбійники побачили здалеку, що світло в домі погасло і все начебто затихло, то отаман і каже:

– Та чого ми полякалися?

І послав одного глянути, що там у домі робиться.

Той пішов і роздивився, що біля хати все тихо, зайшов на кухню засвітити світло, побачив, як у темряві світяться котів очі, і подумав, що то дві жарини. Тоді взяв сірника і хотів запалити та й тицьнув коту в око. Але кіт таких жартів не любив. Він стрибнув розбійнику просто в обличчя, засичав, почав дряпатись. Розбійник страшенно злякався, кинувся навітікача, а за дверима пес схопився й угоротив йому зуби в ногу. Розбійник – надвір, а тут осел як хвицне його. А від галасу прокинувся й півень на сідалі та як крикне: "Кукуріку! "

Тікає розбійник щодуху, прибігає до отамана та й каже:

– Ох, пане отамане, там таке робиться! В хаті сидить страшнюча відьма! Як засичала на мене, як учепилась довгими пазурами – всю пику подряпала, а в дверях чоловік з ножом як штрикне мене в ногу! А надворі якесь чорне чудовисько як уперіщить мене довбнею! А вгорі сидить, мабуть, суддя, бо кричить: "Розбишаку сюди!" То я ледве вирвався.

Відтоді розбійники боялися і близько підійти до свого дому.

А наші четверо музикантів так уподобали те місце, що не захотіли більше нікуди йти.